

správní komise silničního výboru. Uznal-li kmetský soud tyto okolnosti, jež obžalovanému byly známy, jak plyne z obsahu článku, již před jeho uveřejněním a na které se ihned k provedení důkazu pravdy odvolával, takovými, pro které tvrzení zprávy mohlo býti považováno důvodně za pravdivé, nepochybil a nevykládal zákon nesprávně a již okolnosti ty samy o sobě, bez ohledu na další úvahy kmetského soudu, lze uznati za postačující ve smyslu naznačeném. Že by dotyčné důvody rozsudku trpěly nelogičností, stížnost nedokázala, omezivši se na pouhé tvrzení oné výtky. Jen ohledně té skutečnosti, že obžalobce Š. usiloval o jmenování Františka Ch-a do správní komise silničního výboru, poukazuje stížnost na nelogičnost závěru ze skutečnosti té soudem dovozovaného, jakoby Š. byl podporoval Ch-a v nečestném nebo trestném jednání. Leč stížnost přehlíží, že kmetský soud z uvedené skutečnosti (nejen však z ní) dovozuje nikoli závěr stížností tvrzený, nýbrž závěr, že obžalovaný mohl důvodně za to míti, že obžalobce František Š. věděl o podezřelé manipulaci Ch-ově s uhlím. O tomto závěru nelze tvrditi, že by podle pravidel logického myšlení neplynul ze skutečností jemu za podklad sloužících. Není tu proto ani zmatku podle čis. 9 b) § 281 tr. ř.

Čís. 3452.

Přečtení ilegálního tiskopisu, na jehož obsahu je vybudována obžaloba, přes ohrazení se obžalovaného, není zmatečností ani podle čis. 2 ani podle čis. 4 § 281 tr. ř.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čis. 50 sb. z. a n.).

Organisací jest spojení několika osob ke společnému cíli, šetříc určitých pravidel společného jednání a postupu.

K tajnosti ve smyslu § 17 čis. 1 zákona stačí, že použitím určitého označení pro nějakou organisaci (»elementární škola«) se zamlčuje to, co je skutečně jejím pravým účelem (vyučování základům komunismu ve smyslu ilegálního tiskopisu »Agitpropu«). Lhostejno, že škola byla ohlášena v novinách, abylo-li zároveň učiněno naprosto zjevným, čemu se bude ve škole učit, a že jde o organisaci onoho cíle.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1929, Zm I 737/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. listopadu 1928, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem nedokonalého sdružování státu nepřátelského podle § 8 tr. zák. a § 17 čis. 1 zákona ze dne 19. března 1923, čis. 50 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 281 čis. 2, 4, 5, 9 a), b) tr. ř. Nelze jí přisvědčiti v žádném směru. Přečtení pojednání »Agitpropu« za hlavního přelíčení přes ohrazení se stěžovatelů nezakládá zmatečnost podle § 281 čis. 2 tr. ř., ježto tento zmatek před-

pokládá přečtení spisu o nějakém úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím již po zákonu neplatném, ilegální onen tiskopis není však takovým spisem. Na obsahu onoho tiskopisu jest vybudována obžaloba; ze skutečnosti, že v tiskopisu vzbuzuje se nepřátelská nálada proti Československé republice, nenávisť k jiným třídám občanským, podněcuje se k ilegální práci, zejména též ve vojsku, a na onom základě v tak zv. elementárních školách komunistické strany měli býti členové systematicky připravováni k revolučnímu boji s nynější vládní formou, usuzuje obžaloba a odůvodňuje svá obvinění, že obžalovaní založili tajnou organizaci, jejímž účelem bylo podvracet samostatnost, ústavní jednotnost a demokraticko-republikánskou formu státu. Bylo proto nutno tiskopis ten přečísti, an úkon ten sloužil k zabezpečení trestního stíhání, a nelze v přečtení onoho spisu spatřovati ani nesprávné použití zásad, jichž šetření káže podstata řízení zabezpečujícího obhajování (§ 281 čís. 4 tr. ř.), kterýžto zmatek stížnost též svým dolíčením naznačuje. Ani zamítnutím průvodního návrhu na slyšení svědků Dr. Zdeňka L-a a Dr. Richarda M-a nebyli obžalovaní zkráceni ve svém právu na zákonnou obhajobu. Dr. Zdeňek L. byl veden jako svědek o tom, že sám prohlásil, že v elementární škole nedělo a nemluvílo se nic závadného, že mohou i nadále tuto školu odbývati a že mají kursy ony oznamovati okresní politické správě, Dr. M. pak že před svým zakročením poslouchal asi $\frac{1}{4}$ hod. za dveřmi a nic závadného neslyšel. Zmateční stížnost přehlíží, že stěžovatelé nebyli odsouzeni pro výroky, které v oné elementární škole pronesli, aniž pro dokonáný přečin podle § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep., nýbrž byli uznáni vinnými pokusem přečinu toho, že se totiž sešli v úmyslu, by založili tajnou organizaci k účelu shora uvedenému a že jen pro překážku odjinud v to přišlou čin nebyl dokonán. Jest proto nerozhodným, co na schůzce té bylo mluveno, an rozsudek onen úmysl, založení tajnou organizaci, spatřuje v jiných skutečnostech trestním řízením prokázaných, než ve slovních projevech stěžovatelů. Okolnost, zda politická správa by při řádném ohlášení kursů povolila jich odbývání, nemění nic na věci; rozsudek právě náležitost »tajnosti« organizace shledává v předstírání jiného účelu, než jak název jej naznačoval, jakož i v tom, že schůzka nebyla příslušnému úřadu hlášena. Nálezací soud proto, zamítnuv navržené důkazy jako nerozhodné, neporušil tím zásadu trestního řízení v § 3 tr. ř. vytčenou. Pokud zmateční stížnost označuje rozsudek nejasným a vytýká mu vnitřní rozpor jakož i rozpor se spisy, není tu těchto zmatků ve smyslu zákona. Rozsudek ovšem z obsahu tiskopisu »Agitpropu« dovozuje, že pořádání kursu na podkladě směrnic Agitpropu sledovalo cíl připravovati účastníky elementární školy k revolučnímu převratu a že kurs takto vedený měl býti sdružením namířeným proti státu a jeho demokraticko-republikánské formě. Nelze však tvrditi, že je tu nejasnost, i když zmateční stížnost má pravdu potud, pokud dovozuje, že rozsudek pojem »elementární školy« nesprávně vykládá. Neboť elementární škola nemusí podle obecného smyslu, který se pojmu tomu přikládá, býti totožnou s vyučováním v prvních počátcích obecného vzdělání, nýbrž rozumí se tím vůbec prvopočátečné vyučování, vyučování základům, v kterémkoli oboru, tedy po případě i základům komunismu. Přes to shledává i soud zrušovací zjištění soudu nálezacího

v tomto směru za postačitelé, poněvadž k pojmu tajnosti stačí, že použitím označení pro nějakou organizaci (tu elementární škola) se zamlčuje to, co skutečně bylo pravým účelem této organizace, totiž v souzeném případě vyučování základům komunismu ve smyslu Agitpropu.

Není sporu ani mezi rozhodovacími důvody a spisy, kterýžto zmatek předpokládá nesprávnou citaci protokolu nebo listin, již zmateční stížnost sama ani netvrdí. Rozsudek také náležitě odůvodňuje, proč běře za zjištění trestnou činnost obžalovaného Josefa L-a, při čemž nepřehlíží jeho zodpovídání se, že přišel jen náhodou do místnosti, kde byla škola odbývána. Okolnost, že škola ta podle zjištění rozsudku nebyla ještě založena, netvoří zmatečnost vnitřního rozsudkového rozporu, ježto stěžovatelé nebyli, jak stížnost mylně předkládá, odsouzeni pro dokonáný čin, nýbrž jen pro pokus přečinu podle § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. a nedokonané jednání, směřující k provedení trestného činu, spatřuje rozsudek podle jasného a zřetelného vyjádření právě v tom, že pro překážku odjinud v to přišlou k založení oné školy nedošlo, ač úmysl obžalovaných, jejich činností projevovaný, k tomu směřoval. Že založení takové »elementární školy«, v níž podkladem vyučování měly býti statí Agitpropu za předpokladů rozsudkem zjištěných, splňuje náležitosti skutkové podstaty přečinu podle § 17 čís. 1. zák. na ochr. rep., nepřipouští pochybností. Rozsudek zjišťuje způsobem formálně zmateční stížností nedotčeným, že podkladem oné školy měl býti ilegální spis »Agitpropo«, že se spisem tím vzbuzuje nepřátelská nálada proti Československé republice, třídní nenávist, podněcuje se k ilegální činnosti, zejména též k agitaci ve vojsku, a že účelem oněch elementárních škol bylo šíření komunistickou propagandu, šíření nepřátelské smýšlení proti republice a její státní formě a připravovati takto účastníky školy k revolučnímu převratu. Zdůrazňuje-li zmateční stížnost, že komunistická strana československá hlásá veřejně týž program, aniž by se v tom spatřovalo něco trestného, stačí podotknouti, že zrušovacímu soudu náleží přihlížeti jedině ke konkrétnímu případu, který jest předmětem řízení, a tu jest podle skutečností shora citovaných a prokázaných zřejmé, jak rozsudek též zjišťuje, že tato elementární škola měla býti organizací, jejímž účelem bylo podvracet samostatnost, demokraticko-republikánskou formu státu. Neboť organizací jest ve smyslu judikatury tohoto zrušovacího soudu spojení několika osob ke společnému cíli, šetříc určitých pravidel společného jednání a postupu, což podle zjištění napadeného rozsudku na »elementární školu« dopadá. K tajnosti ve smyslu § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. stačí podle čtvrtého odst. téhož zákonného předpisu, když organizace, majíc ve skutečnosti účel uvedený v odst. prvním předstírá jiný účel anebo, jak již řečeno, pravý účel zamlčuje. Jest lhostejno, že škola ta byla v novinách ohlášena, ježto pouhým sdělením, že se pořádá kurs elementární školy, nebylo učiněno zjevným, čemu se bude ve škole učit a že se jedná o organizaci uvedeného cíle. Pojem »elementární škola« nenaznačuje ještě přednášení takových zásad, jichž vytisknutí v Agitpropu stalo se možným jenom způsobem ilegálním. Mínil-li stížnost, že schůzka byla pořádána podle § 2 shromažďovacího zákona, jest poukázati na doslov rozsudku, který zjišťuje opak, jinak též na zjištění, že schůze nebyla příslušnému úřadu hlášena a měla býti před úřady

tajena. Po subjektivní stránce rozsudek zjišťuje znalost obžalovaných o účelu organisace, která podle jich vědomí měla býti ve shora uvedeném smyslu tajena před úřady. Zmateční stížnost uplatňující proto též zmatek podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. není odůvodněna, současně pak vytýkaný zmatek podle čís. 9 písm. b) vůbec po zákonu neprovádí. Bylo ji proto zavrhnouti jednak jako neprovedenou, jednak neodůvodněnou.

Čís. 3453.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Tomu, kdo nabytí usedlosti v dražbu dané za dražebního řízení, nebrání tato skutečnost sama o sobě, by nemohl užítky z ní bráti, plody si přivlastniti a jich i jinak než k uspokojení knihovních věřitelů upotřebiti, děje-li se to v rámci řádného hospodaření a nejsou-li tyto užítky zasaženy vnucenou správou nebo mobilární exekucí (§ 1 zákona).

(Rozh. ze dne 20. dubna 1929, Zm I 112/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 1. prosince 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem maření exekuce podle § 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti jest přisvědčiti, vytýká-li rozsudku s hlediska zmatku podle čís. 5 a), 9 a) § 281 tr. ř. vadnost a nesprávné právní posouzení případu, pokud vyslovuje, že šlo stěžovateli o zmaření exekuce, a že jednal v úmyslu zmařiti uspokojení věřitelů, přes jeho námitku, že vykácel na svém pozemku stromy ve výkonu řádného hospodaření. Soud nalézací vyslovuje ovšem v rozsudku, že obžalovaný jednal v úmyslu znehodnotiti usedlost a poškoditi tím věřitele; — že mu šlo o to, by z nemovitosti »vyždímal« tolik peněz, kolik bylo vůbec možno; — přechází však přes námitku obžalovaného, že šlo o řádné hospodaření, jen poukazem na to, že obžalovaný byl by pak býval nucen peníze strženého použití k uspokojení knihovních věřitelů, což neučinil nebo učinil jen částečně. Než právě tento poukaz nasvědčuje právně nesprávnému posouzení věci soudem nalézacím v naznačeném směru. Neboť třeba obžalovaný nabytí usedlosti v dražbu dané za dražebního řízení, nebrání tato skutečnost sama o sobě, by nemohl užítky z ní bráti, plody si přivlastniti a jich i jinak než k uspokojení knihovních věřitelů upotřebiti, jakmile se děje toto brání užitků v rámci řádného hospodaření a nejsou užítky ty zasaženy vnucenou správou nebo mobilární exekucí. Nesměl tedy soud nalézací, jak se to děje v napadeném rozsudku, označiti hájení se obžalovaného, že se vykácení stromů stalo u výkonu řádné správy nemovitosti jím již v období dražebním koupené, prostě bezvýznamným a dovozovati alespoň nepřímo úmysl obžalovaného čelící k částečnému